

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

prednesené 29. marca 2007¹

1. V roku 1999 obnovili talianske orgány 329 koncesíí na usporadúvanie dostihových stávk bez toho, aby predtým vyhlásili výberové konanie. Komisia žiada Súdny dvor, aby určil, že Talianska republika tým porušila povinnosti transparentnosti a zverejnenia, ktoré vyplývajú z ustanovení Zmluvy týkajúcich sa slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb. Taliansko nesúhlasí s tým, že by sa dopustilo porušenia práva Spoločenstva. Je podporované Dánskom a Španielskom, hoci Taliansko a vedľajší účastníci konania predkladajú na účely zamietnutia žaloby podanej Komisiou rozdielne tvrdenia.

Právo Spoločenstva

2. Článok 43 ES zakazuje obmedzenia slobody usadiť sa vo vzťahu k štátnym príslušníkom jedného členského štátu na území druhého členského štátu.

3. Článok 49 ES zakazuje obmedzenia slobodného poskytovania služieb vnútri Spoločenstva vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sú usadení v inom členskom štáte, než v ktorom sa nachádza príjemca služby.

4. V súlade s článkami 45 ES a 46 ES (vykladaných, pokiaľ ide o článok 49 ES, v spojení s článkom 55 ES) sa tieto zákazy nevzťahujú na činnosti, ktoré sú v členskom štáte, hoci len príležitostne, spojené s výkonom verejnej moci a nevylučujú uplatniteľnosť vnútroštátnych ustanovení, ktoré pre cudzích štátnych príslušníkov stanovujú zvláštny režim odôvodnený zaistením verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia.

5. Okrem toho Súdny dvor opakovane rozhodol, že obmedzenia slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb môžu byť odôvodnené naliehavými dôvodmi verejného záujmu, pokiaľ neprekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie ich cieľa

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

a pokiaľ sú uplatňované bez ohľadu na štátnu príslušnosť.²

rozdielov medzi systémami uplatňovanými v rôznych členských štátoch.⁴

6. V období, keď došlo k skutkovým okolnostiam, bolo verejné obstarávanie na úrovni Spoločenstva vo všeobecnosti upravené smernicou Rady 92/50.³ Pre verejné obstarávanie prekračujúce určitú sumu stanovovala smernica zvláštne povinnosti zahrnujúce najmä povinnosť zabezpečiť zverejnenie postupu verejného obstarávania na úrovni Spoločenstva, pokiaľ nešlo o striktné vymedzené okolnosti. Ôsme odôvodnenie smernice však stanovuje, že uvedená smernica sa vzťahuje len na poskytovanie služieb, ktoré je založené na zmluvách, a nevzťahuje sa na poskytovanie služieb, ktoré je založené na iných základoch. Komisia navrhla, aby boli „koncesie na verejné služby“ zahrnuté do pôsobnosti uvedenej smernice, ale Rada sa rozhodla ich vylúčiť, najmä z dôvodu

7. Aj napriek skutočnosti, že zmluvy o koncesiách na verejné služby sú vylúčené z pôsobnosti smerníc o verejnom obstarávaní, orgány verejnej moci uzatvárajúce zmluvy sú vo všeobecnosti povinné dodržiavať základné pravidlá Zmluvy ES a osobitne zásadu zákazu diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti.⁵ Články 43 ES a 49 ES sú konkrétne uplatniteľné na koncesie na verejné služby⁶, na ktoré sa vzťahuje zásada rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi, a to aj v prípade neexistencie diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti.⁷ Tieto zásady ukladajú povinnosť transparentnosti orgánom verejnej moci, ktoré musia zabezpečiť adekvátny stupeň zverejnenia umožňujúci sprístupnenie koncesie na služby vo verejnom záujme konkurencii, ako aj kontrolu nestrannosti postupov zadávania zákaziek.⁸

2 — Pozri napríklad rozsudky z 25. júla 1991, Säger, C-76/90, Zb. s. I-4221, bod 15, a z 31. marca 1993, Kraus, C-19/92, Zb. s. I-1663, bod 32.

3 — Smernica Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322), ktorá bola medzitým zrušená a nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. ES L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132). Vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom odvetví je verejné obstarávanie upravené smernicou Rady 93/38/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 199, s. 84; Mim. vyd. 06/002, s. 194), ktorá bola zrušená a nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. ES L 134, s. 1; Mim. vyd. 06/007, s. 19).

8. V roku 2000 Komisia zverejnila výkladové oznámenie o koncesiách podľa práva Spolo-

4 — Pozri rozsudok zo 7. decembra 2000, Telustraia a Telefonadress, C-324/98, Zb. s. I-10745, body 46 a nasl.

5 — Pozri rozsudok Telaustria, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 60; ako aj rozsudky z 21. júla 2005, Coname, C-231/03, Zb. s. I-7287, bod 16; z 13. októbra 2005, Parking Brixen, C-458/03, Zb. s. I-8585, bod 46, a zo 6. apríla 2006, ANAV, C-410/04, Zb. s. I-3303, bod 18.

6 — Pozri rozsudky Parking Brixen, bod 47; ANAV, bod 19.

7 — Pozri rozsudky Parking Brixen, bod 48; ANAV, bod 20.

8 — Pozri rozsudky Telaustria, body 61 a 62, Parking Brixen, bod 49, ako aj ANAV, bod 21.

čienstva⁹, v ktorom uvádza svoje stanovisko o dosahu práva Spoločenstva na zadávanie koncesíí.¹⁰

10. V roku 1999 bolo vyhláškou ministerstva¹³ rozhodnuté o zvýšení počtu stávkových kancelárií na talianskom území z 329 na 1 000, z čoho 671 nových koncesíí bolo zadávaných prostredníctvom výberového konania a 329 existujúcich koncesíí bolo jednoducho obnovených na šesť rokov od 1. januára 2000¹⁴. Následne bol prijatý zákon, ktorý stanovoval, že týchto 329 koncesíí bude opätovne zadávaných podľa dekrétu prezidenta z roku 1998, ale do tej doby zostanú v platnosti.¹⁵

Skutkový stav

9. Do roku 1996 bolo usporadúvanie hier a dostihových stávk v Taliansku vyhradené UNIRE (Národná únia pre šľachtenie konských rás), ktorá na tieto účely zadala určitý počet koncesíí. Od tohto roku¹¹ sú dostihové stávky pod záštitou ministerstva financií a ministerstva poľnohospodárstva. Podľa dekrétu prezidenta z roku 1998¹² zadávajú tieto ministerstvá koncesie prostredníctvom výberového konania v súlade s právom Spoločenstva. Ako prechodné opatrenie boli koncesie dané podľa predchádzajúcej úpravy, podľa ktorej vyhlásené výberové konanie nemuselo byť obnovené až do konca roku 1998 a v prípade, že dotedy nebude možné vyhlásiť výberové konanie, až do konca roku 1999.

Konanie

11. Dňa 24. júla 2001 Komisia zaslala Talianskej republike v súlade s článkom 226 ES výzvu, ktorá sa týkala viacerých otázok týkajúcich sa stávk vrátane obnovenia 329 predmetných koncesíí. Komisia sa domnievala, že podmienky daného obnovenia koncesíí boli nezlučiteľné s požiadavkami transparentnosti a zverejnenia, ktoré vyplývajú z článkov 43 ES a 49 ES.

9 — Ú. v. ES C 121, s. 2.

10 — Neskôr uverejnené výkladové oznámenie Komisie o práve Spoločenstva uplatniteľnom na uzatváranie zmlúv, na ktoré sa smernice o verejnom obstarávaní nevzťahujú vôbec alebo sa vzťahujú len čiastočne (Ú. v. ES C 179, s. 2), sa sice koncesíí výslovne netýka, ale niektoré pravidlá, ktoré sú v ňom uvedené, je možné považovať za dostatočne všeobecné na to, aby mohli byť použité na uvedené koncesie.

11 — Podľa zákona č. 662/1996 (GURI č. 303 z 28. decembra 1996).

12 — Dekrét prezidenta č. 169/1998 (GURI č. 125 z 1. júna 1998).

13 — Vyhláška ministerstva zo 7. apríla 1999 (GURI č. 86 zo 14. apríla 1999).

14 — Smernica ministerstva z 9. decembra 1999 a rozhodnutie ministerstva z 21. decembra 1999 (GURI č. 300 z 23. decembra 1999).

15 — Zákonný dekrét č. 452/2001 (GURI č. 301 z 29. decembra 2001), zmenený na zákon č. 16/2002 (GURI č. 49 z 27. februára 2002).

12. Vo svojej odpovedi sa talianske orgány odvolali na prijatie uvedeného zákona.¹⁶

Talianska republika porušila všeobecnú zásadu transparentnosti a povinnosť zverejnenia, ktoré vyplývajú z ustanovení článkov 43 a nasl. ES týkajúcich sa slobody usadiť sa a článkov 49 a nasl. ES, ktoré sa týkajú slobodného poskytovania služieb, a

13. Komisia sa domnievala, že tento zákon nebol v praxi uplatňovaný, a preto 18. októbra 2002 zaslala Taliansku odôvodnené stanovisko, v ktorom ho vyzvala, aby v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia prijalo opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom.

— zaviazal Taliansku republiku na náhradu trov konania.

14. Dňa 10. decembra 2002 talianske orgány uviedli potrebu preukázať finančnú situáciu držiteľov stále platných koncesíí až do vyhlásenia výberového konania.

16. Taliansko navrhuje, aby Súdny dvor žalobu zamietol a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

15. Vzhľadom na to, že Komisia nedostala žiadne oznámenie o ukončení uvedeného postupu uznávania a o vyhlásení nového výberového konania, podala 17. júna 2004 predmetnú žalobu, v ktorej navrhuje, aby Súdny dvor:

17. Dánsko a Španielsko boli oprávnené vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci na podporu návrhov Talianska a následne predložili vyjadrenia vedľajších účastníkov konania. Fínsko a Holandsko boli taktiež oprávnené vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci, ale Fínsko neskôr z konania vystúpilo a Holandsko svoje vyjadrenia nepredložilo.

— určil, že tým, že ministerstvo financií obnovilo 329 koncesíí na usporadúvanie a zber dostihových stávk bez toho, aby predtým vyhlásilo výberové konanie,

18. Účastníci konania nepožiadali o otvorenie ústnej časti konania a ústna časť konania sa nekonala.

16 — Pozri bod 10 a poznámku pod čiarou 15.

Posúdenie

19. Dôvody uplatnené Komisiou možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom. Predmetné koncesie na usporadúvanie dostihových stávk sú na účely práva Spoločenstva koncesiami na verejné služby. Z toho dôvodu nespádajú do pôsobnosti smernice 92/50, vzťahujú sa však na ne všeobecné povinnosti zákazu diskriminácie, transparentnosti a zverejnenia, ktoré vyplývajú z článkov 43 ES a 49 ES. Obnovenie 329 existujúcich koncesií bez vyhlásenia výberového konania nie je v súlade s týmito požiadavkami. Od uvedených požiadaviek sa možno odchýliť len z dôvodov stanovených v článkoch 45 ES a 46 ES, ale žiadny z týchto dôvodov nebol uplatnený. Čo sa týka daných 329 koncesií, talianske orgány neuviedli svoju prax do súladu s právom Spoločenstva v dvojmesačnej lehote stanovenej v odôvodnenom stanovisku Komisie, ktoré im bolo zaslané 18. októbra 2002, a dokonca ani do momentu predloženia tejto žaloby, k čomu došlo o 18 mesiacov neskôr.
20. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 9 a 10, ktoré zjavne nie sú sporné, a na judikatúru uvedenú v bode 7 sa domnievam, že Komisia *prima facie* preukázala opodstatnenosť svojej žaloby.
21. Taliansko na svoju obranu uvádza celý rad opatrení, ktoré prijalo v roku 2003, a požiadavky verejného záujmu, o ktoré sa tieto opatrenia opierajú.
22. Španielsko uvádza úvahy o špecifikách povoľovania a organizácie stávk, ktoré, podľa jeho názoru Komisia nezohľadnila.
23. Dánsko spochybňuje výklad rozsudku Súdneho dvora vo veci Telaustria poskytnutý Komisiou, pokiaľ ide o dosah povinnosti transparentnosti za okolností, akými sú okolnosti v prejednávanej veci.
24. Vzhľadom na rozdiely medzi tromi skupinami tvrdení, ktoré boli predložené uvedenými členskými štátmi, budem sa nimi zaoberať samostatne.
25. Taliansko uvádza, že opatrenia, ktoré prijalo, sú legitímne. Odvoláva sa najmä na

Taliansko

zákonný dekrét z roku 2003 a na rozhodnutie prijaté na jeho základe.¹⁷ Podľa tohto zákonného dekrétu bolo potrebné overiť finančnú situáciu všetkých držiteľov koncesíí, a to vzhľadom na problémy, ktoré nastali v súvislosti s ich schopnosťou platiť od nich požadované platby, ktoré sa ukázali ako nepriemerane vysoké. Taliansko sa domnieva, že boli prijaté ďalšie opatrenia s cieľom vyriešiť rôznymi prostriedkami tieto problémy a rozhodnutie predĺžilo platnosť existujúcich koncesíí až do doby, kým nebudú tieto ciele dosiahnuté, maximálne však do 31. decembra 2011. Všetky tieto opatrenia boli odôvodnené potrebou zaistiť držiteľom koncesie kontinuitu, finančnú stabilitu a spravodlivý výnos z investícií, ktoré v minulosti uskutočnili, tak ako aj potrebou predchádzať nelegálnym stávkam, a to až do doby zadania nových koncesíí prostredníctvom výberového konania.

26. Komisia poukazuje na to, že opatrenia prijaté v roku 2003 nemôžu mať žiaden vplyv na porušenie povinnosti. Otázku, či členský štát nesplnil svoje povinnosti, je potrebné posudzovať podľa situácie členského štátu ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku.¹⁸

17 — Zákoný dekrét č. 147/2003 z 24. júna 2003 (GURI č. 145 z 23. júna 2003), zmenený na zákon č. 200/2003; rozhodnutie UNIRE č. 107/2003 zo 14. októbra 2003 (ktorým bolo zadaných pôvodných 329 koncesíí).

18 — Komisia uvádza rozsudok Komisia/Luxembursko (C-299/01, Zb. 2002 s. I-5899, bod 11); pozri neskôr vynesený rozsudok Súdneho dvora z 11. januára 2007, Komisia/Írsko, C-183/05, Zb. s. I-137, bod 17.

27. Súhlasím s týmto názorom.

28. Komisia však ďalej posudzuje otázku, či dôvody uvedené na podporu prijatia opatrení v roku 2003 odôvodňovali situáciu existujúcu v roku 2002, a dospela k záveru, že tomu tak nie je.

29. Nenachádzam nič, čo by podporovalo tvrdenie Komisie, že je možné uplatniť len dôvody uvedené výslovne v článkoch 45 ES alebo 46 ES, ale nie iné naliehavé dôvody všeobecného záujmu. Súdny dvor opakovane pripustil, že také dôvody môžu odôvodniť obmedzenie slobody usadiť sa alebo slobodného poskytovania služieb.¹⁹

30. Ako však správne zdôrazňuje Komisia, aby mohli byť predmetné opatrenia odôvodnené ustanoveniami Zmluvy alebo naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, musia byť vhodné zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa a nesmú ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na jeho dosiahnutie.²⁰

19 — Pozri v špecifickom kontexte stávk napríklad rozsudky zo 6. novembra 2003, Gambelli a i., C-243/01, Zb. s. I-13031, body 59 a 60, a zo 6. marca 2007, Placanica, C-338/04, Zb. s. I-1891, bod 45.

20 — Pozri rozsudok Gambelli, bod 65; rozsudok z 30. januára 2007, Komisia/Dánsko, C-150/04, Zb. s. I-1163, bod 46.

31. Okrem toho slobody stanovené Zmluvou nemožno obmedziť len z dôvodov, ktoré majú výlučne ekonomickú alebo administratívnu povahu.²¹

34. Preto sa domnievam, že žiadne z tvrdení predložených Talianskom nie je spôsobilé vyvrátiť argumentáciu Komisie.

32. Nezdá sa, že by niektorý z cieľov uvedených Talianskom spadal do kategórií upravených v článkoch 45 ES a 46 ES. Čo sa týka ostatných naliehavých (neekonomických) dôvodov, samotné predchádzanie nezákonným stávkam možno aspoň v jeho podstate považovať za všeobecný záujem.

Španielsko

33. Je však nesporné, že v roku 1999 bolo rozhodnuté o zvýšení počtu koncesíí na usporiadávanie stávk z 329 na 1 000. Tento cieľ bol dosiahnutý zadaním 671 nových koncesíí prostredníctvom výberového konania a obnovením 329 pôvodných koncesíí. Za týchto okolností je zložité si predstaviť — a Taliansko to vo vyjadreniach, ktoré predložilo, nevysvetľuje —, akým spôsobom mohlo obnovenie alebo zachovanie v platnosti 329 pôvodných koncesíí bez vyhlásenia výberového konania brániť rozvoju nelegálnych činností v oblasti dostihových stávk alebo z akého dôvodu je na tento účel nevyhnutná neexistencia transparentnosti.

35. Španielsko uvádza, že žaloba podaná Komisiou je nedostatočne odôvodnená, pretože nezohľadňuje celý rad dôležitých prvkov. Po prvé podľa rozhodnutia Súdneho dvora²² morálne, náboženské alebo kultúrne osobitosti, ako aj morálne a finančne škodlivé dôsledky pre jednotlivca a spoločnosť, ktoré sa spájajú s hrami a stávkami, môžu odôvodňovať existenciu právomoci posúdenia vnútroštátnych orgánov na určenie požiadaviek, ktoré so sebou prináša ochrana spotrebiteľa a verejného poriadku. Po druhé v prípade nahrádzania jedného režimu koncesíí iným je potrebné určité prechodné obdobie, čo môže odôvodňovať uplatňovanie určitých aspektov predchádzajúceho režimu. Týmito dvoma bodmi talianske orgány podľa Španielska jasne demonštrujú svoj zámer vyhovieť požiadavkám stanoveným právom Spoločenstva. Po tretie sú dotknuté zložité spoločenské

21 — Pozri napríklad rozsudok zo 16. januára 2003, Komisia/Taliansko, C-388/01, Zb. s. I-721, bod 22 alebo rozsudok z 13. mája 2003, Komisia/Španielsko, C-463/00, Zb. s. I-4581 bod. 35.

22 — Rozsudok Gambelli, už citovaný v poznámke pod čiarou 19, bod 63 a tam uvedená judikatúra, teda rozsudky z 24. marca 1994, Schindler, C-275/92, Zb. s. I-1039; z 21. septembra 1999, Läära a i., C-124/97, Zb. s. I-6067 a z 21. októbra 1999, Zenatti, C-67/98, Zb. s. I-7289.

záujmy, najmä použitie zisku zo stávok ako jediného zdroja na financovanie zlepšenia chovu koňov. Po štvrté v súčasnosti sektor dostihových stávok čelí vážnym finančným problémom, ktorých pôvod však predchádza opatreniam, ktoré Taliansko prijalo v roku 2003 a uviedlo vo svojom vyjadrení k žalobe.

takýmito dôvodmi nie sú. A zámer vyjadrený talianskymi orgánmi nie je relevantný pre posúdenie skutkového stavu na konci obdobia uvedeného v odôvodnenom stanovisku Komisie.

Dánsko

36. Žiadna z týchto úvah sa však nezdá byť spôsobilá odôvodniť situáciu, ktorú Komisia vytýka Taliansku, teda obnovenie a následné zachovanie v platnosti, bez transparentnosti a zverejnenia, 329 pôvodných koncesíí súčasne so zadaním 671 koncesíí prostredníctvom výberového konania.

37. Zvláštna povaha stávok a hier bola už síce uznaná Súdny dvorom, ale nie ako odôvodnenie tých obmedzení slobôd zaručených Zmluvou, ktoré nie sú naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, nie sú spôsobilé zaručiť uskutočnenie sledovaného cieľa alebo ktoré idú nad rámec toho, čo je potrebné na jeho dosiahnutie.²³ Sociálne a ekonomické hľadiská, ktoré Španielsko uvádza v treťom a štvrtom dôvode, alebo praktické problémy pri prechode z jedného režimu na druhý

38. Dánsko uvádza celý rad otázok spojených hlavne s rozsahom povinností, ktoré vyplývajú zo Zmluvy v súvislosti so zadávaním zákaziek alebo koncesiami, ktoré nespádajú do pôsobnosti smerníc týkajúcich sa verejného obstarávania. Tvrdí, že nie je nutné vyhlasovať výberové konanie a že použitie pojmu „advertising“ v anglickom znení rozsudku Telaustria nesprávne vzbudzuje dojem náročnejšej povinnosti než ekvivalentný pojem „publicity“ v iných jazykových verziách. Žiada Súdny dvor, aby spresnil, či táto požiadavka zahŕňa to, že verejný obstarávateľ musí hľadať budúcich dodávateľov a držiteľov koncesíí verejne a že potenciálni uchádzači musia mať prístup k dokumentácii, alebo len to, že verejný obstarávateľ musí zverejniť, že zamýšľa uzatvoriť zmluvu alebo zadať koncesiu.

39. V tomto ohľade sú tvrdenia uvedené Dánskom veľmi podobné tým, ktoré dánska

23 — Rozsudok Gambelli, body 65 a 67.

vláda predniesla vo veci Komisia/Fínsko, ktorú v súčasnosti prejednáva Súdny dvor.²⁴ Položené otázky sú dôležité a súhlasím, že určité vyjasnenie práva je v tejto oblasti žiaduce.²⁵ Všeobecné ujasnenie, ktoré požaduje Dánsko, však smeruje skôr k zodpovedaniu určitých otázok, ktoré majú všeobecný význam pre členské štáty, ako k určení výsledku predmetnej žaloby o nesplnenie povinnosti.

40. V tejto veci nebolo spochybnené, že 329 uvedených koncesií bolo jednoducho a bez ďalšieho výberového konania obnovených. Aj keď je možné argumentovať tým, že talianske orgány do určitej miery zverejnili svoj úmysel, že prebehne nové výberové konanie, je zrejmé, že na rozdiel od 671 nových koncesií zadaných prostredníctvom výberového konania nebol v prípade 329 predmetných koncesií zaistený v žiadnom prípade adekvátny stupeň zverejnenia „umožňujúci sprístupnenie koncesie na služby vo verejnom záujme konkurencii, ako aj kontrolu nestrannosti postupov zadávania zákaziek“²⁶.

41. Nedomnievam sa preto, že by tvrdenia predložené Dánskom mohli ovplyvniť výsledok prejednáwanej veci.

Záverečné poznámky

42. Vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora a skutkový stav prejednáwanej veci, ktorý nebol spochybnený, zastávam názor, že Komisia dostatočne preukázala porušenie práva, ktorého sa dovoľáva, a žiadne z tvrdení predložených členskými štátmi nemôže za daných okolností argumentáciu Komisie vyvrátiť.

43. Považujem však za potrebné spresniť, že uvedením tohto záveru sa v žiadnom prípade nevyjadrujem k okolnostiam, za ktorých môže byť obnovenie koncesií na usporadúvanie dostihových stávk bez vyhlásenia výberového konania odôvodnené požiadavkami všeobecného záujmu. Takisto sa nedomnievam, že by bolo potrebné spresniť typ alebo stupeň zverejnenia v prípade vyhlásenia výberového konania. Stačí pripomenúť, že v prejednáwanej veci bolo 671 koncesií zadaných prostredníctvom výberového konania, ktoré bolo podľa názoru Komisie v súlade s právom Spoločenstva, zatiaľ čo 329 koncesií bolo v tom istom čase obnovených bez akejkoľvek transparentnosti a zverejnenia, ktoré by umožňovali záujemcom prístup k výberovému konaniu.

24 — Vec C-195/04; pozri najmä body 79 a nasl. mojich návrhov z 18. januára 2007.

25 — Pozri článok od Adriana Browna: „Seeing through transparency: the necessity to advertise public contracts and concessions under the EC treaty“, Public procurement Law Review 2007, s. 1. Taktiež je možné uviesť, že výkladové oznámenie Komisie z roku 2006 je v súčasnosti predmetom konania o žalobe o neplatnosť, ktorú podalo Nemecko na Súd prvého stupňa vo veci T-258/06, v ktorej niekoľko členských štátov a Európsky parlament navrhujú vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci.

26 — Pozri bod 7 a poznámku pod čiarou 8.

O trovách

44. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci

nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté, a podľa článku 69 ods. 4 členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú vlastné trovy konania. Komisia navrhla zaviazať Taliansko na náhradu trov konania.

Návrh

45. Na základe predchádzajúcich úvah navrhujem, aby Súdny dvor:

- určil, že tým, že ministerstvo financií obnovilo 329 koncesií na usporadúvanie a zber dostihových stávk bez toho, aby predtým vyhlásilo výberové konanie, Talianska republika porušila všeobecnú zásadu transparentnosti a povinnosť zverejnenia, ktoré vyplývajú z ustanovení článkov 43 a nasl. ES týkajúcich sa slobody usadiť sa a článkov 49 a nasl. ES, ktoré sa týkajú slobodného poskytovania služieb, a

- zviazal Taliansku republiku na náhradu trov konania s výnimkou trov konania členských štátov, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci a ktoré znášajú svoje vlastné trovy konania.